

УДК 316.422:378

СВІТОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У СФЕРІ ОСВІТИ

Замета М.О.

email:mariia.zameta@nure.ua

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. філософії
м. Харків, Україна

The article discusses the issues of mutual influence of world globalization and internationalization of higher education. It is proved that the process of world globalization is objective-historical and has a multifaceted character. It changes all spheres of life of modern mankind, including manifested in the field of education. International cooperation on academic exchanges and research programs with foreign universities is expanding, creating further opportunities for the internationalization of higher education. Globalization and internationalization of education bring economic profit, but as a result of these processes, problems of intercultural communication are aggravated.

Сучасний процес світової глобалізації є об'єктивно-історичним та носить багатоаспектний характер. Він змінює усі сфери життя сучасного людства, у тому числі проявляється в сфері освіти. Міжнародне співробітництво з академічних обмінів та дослідницьких програм із зарубіжними ВНЗ розширюється, створюючи подальші можливості інтернаціоналізації вищої освіти. Глобалізація та інтернаціоналізація освіти приносять економічний прибуток, але в результаті цих процесів загострюються проблеми міжкультурної комунікації. Вища освіта поступово стає повноцінним суб'єктом ринкових відносин. В інформаційному суспільстві освіта функціонує за принципами безмежності і таке положення вимагає активних змін у структурі, завданнях та діяльності освітніх закладів. Вони шукають нові джерела фінансування, нові методи навчання та контролю знань. Система освіти в наш час стала масовою формою бізнесу. Вона надає свої послуги різним країнам світу. Роль якісної вищої освіти у соціальному та економічному розвитку різних країн світу тільки збільшується.

Міжкультурною вважається взаємодія між представниками різних культур. Така взаємодія заснована на застосуванні різних опосередкованих форм спілкування. Таких як мова, письмо, електронне спілкування та ін. Крім того, на процес міжкультурної комунікації впливають вік, стать, соціальний статус, професія та багато інших соціокультурних та індивідуальних чинників. Міжкультурні взаємодії мають місце у багатьох сферах людського життя – у спорті, туризмі, освіті, особистих відносинах. Проявляються вони і у студентському обміні в результаті глобалізації вищої освіти. В наш час світова спільнота покладає великі надії на вищу освіту та вимагає від неї виконання завдань, що будуть сприяти не просто

зростанню економічних показників, а глобальному формуванню суспільства знань. Дослідники проблем вищої освіти вважають, що окрім традиційної освітньої, дослідницької та інноваційної діяльності вищі навчальні заклади повинні забезпечувати постійне зростання свого інтелектуального та інноваційного потенціалу. Особливу увагу у багатьох країнах приділяють підвищенню компетентності майбутніх спеціалістів. Для цього необхідно постійно підвищувати якість освіти, впроваджувати новітні технології та методи навчання [1].

Останнім часом в дослідженнях проблем вищої освіти з'явився термін «глобальні освітні заклади». Він включає в себе не тільки підвищення якості освіти, але й розширення та адаптацію студентського обміну на глобальному освітньому ринку. Вищі навчальні заклади світового рівня прагнуть перетворитися на бази науки та заклади загальної культури, а свою легітимність вони черпають з культури, яка синтезує навчання, дослідження, інституціональність та індивідуальність. Але глобалізація освіти та її інтернаціоналізація крім позитивних наслідків викликає до життя і певні протиріччя. І поперед усе – протиріччя міжкультурні. З одного боку різні культури прагнуть зближення та спілкування, а з іншого – тяжіють до збереження своєї культурної самобутності та захисту від зовнішніх впливів. У сучасному інформатизованому та цифровізованому суспільстві ці тенденції мають суперечливий вигляд. І потребують особливої уваги. Перед сучасними дослідниками стоїть складне завдання: знайти шляхи вирішення проблем міжкультурної комунікації. І вирішити їх так, щоб запобігти крайнощам у взаємовідносинах суспільства, культури та влади [2].

Список використаних джерел

1. Tikhonova L., Sereda A. Holistik approach to analysis of globalization and informatization of the modern world // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2024. Випуск 54, с.118–124, DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.54.1>

2. Євтушенко О., Горенко Ю. Національна держава в умовах глобалізації та глобальної демократії. Публічне управління та регіональний розвиток. 2024. № 23. С. 199–224. URL: <https://pard.mk.ua/index.php/journal/article/view/411/384> (дата звернення: 20.02.2025)